

трансформацією розуміється повний реінжиніринг бізнес-процесів на основі упровадження сучасних цифрових технологій.

Список використаних джерел:

1. Вишневський В.П., Гаркушенко О.М., Князев С.І., Липницький Д.В., Чекіна В.Д. Цифровізація економіки України: трансформаційний потенціал: монографія. Київ : Академперіодика, 2020. 188 с. https://iie.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/mono_vyshnevskyj-2020-digitalization_compressed-1.pdf
2. Лисак О.І., Андрєєва Л.О., Тебенко В.М. Електронна комерція: курс лекцій. Мелітополь: Люкс, 2020. 225 с. URL: <http://feb.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Konspekt-lektsij-Elektronna-komertsiya-2020.pdf>
3. Олешко Т.І., Касьянова Н.В., Смерічевський С. Ф. Цифрова економіка : підручник. К. : НАУ, 2022. 200 с. <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/54129/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A6%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf>
4. Піщуліна О. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти: доповідь / Центр Разумкова. Київ, жовтень 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
5. Цифрова трансформація економіки : мікро- та макроаспекти : колективна монографія / за заг. ред. Н.А. Мазур, д.е.н., проф.; Кам'янець-Подільськ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 440 с. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/4603/%D0%A6%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ПРОЦЕСІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ КРАЇНИ ПІД ЧАС РЕЦЕСІЇ ЕКОНОМІКИ

***ПУТЯТІН Олександр Олександрович,**
здобувач вищої освіти
Харківський гуманітарний університет
«Народна українська академія»*

Економіка функціонує як один великий налагоджений механізм, де кожна деталь виконує свою функцію. Як і механізм, економічне середовище потрібно підтримувати у стабільному стані або покращувати та оптимізувати його для збільшення показників. Регулюванням економіки країни займаються

суб'єкти економічних відносин (домогосподарства, підприємства, держава). Крім внутрішніх суб'єктів, також великий вплив має зовнішні економічні зв'язки та чинники, що їх обумовлюють.

Зараз можна констатувати, що в економіці окремих країн та й у світовій економіці загалом відбуваються спади. За останні п'ять років такі спади було визначено внаслідок пандемії та внаслідок початку бойових дій в Україні. У 2020 року 29% підприємств в Україні призупинило свою діяльність, а 6% припинили свою діяльність [1]. У той час як у світі через пандемію втратили свої робочі місця чверть мільярда осіб, що вище за показник 2008 року в 4 рази [1]. За цей період світова спільнота ще більше зацікавилася цифровізацією економічних та соціальних сфер життя людства, що має прояв у вигляді діджиталізації. В сучасних умовах під діджиталізацією розуміють використання цифрових технологій для зміни бізнес-моделі, які сприятимуть залученню нових доходів та цінних творчих можливостей [2]. Загальноприйнятими рішеннями для підтримки економіки стала максимально швидка цифровізація.

Важливу роль у реалізації цифровізації має держава, оскільки вона має стимулювати цей процес. Це може бути: пільгові умови оподаткування для підприємств, які розпочали процес діджиталізації; створення цифрових інструментів для оптимізації підприємництва та соціального середовища; зменшення бюрократичних процесів; Інтеграція старих інститутів у нове більш оптимізоване цифрове середовище; створення міжнародних платформ оптимізації комунікації між державами. Залучення інвестицій у сферу цифрової трансформації.

Як говорить статистика, темп приросту глобальних витрат на діджитал технології в 2020 році збільшився на 10,4% (до 1,3 трлн доларів). Зі зростанням цифровізації пропадає потреба у багатьох рутинних роботах, з іншого боку збільшується потреба у кадрах з інноваційними навичками [1]. Мета держави запропонувати комфортні та доступні умови для освоєння цих навичок.

Війна в Україні дала ще більший імпульс у бік вивчення діджитал технологій. Ці реалії прискорили процес формування платформних моделей бізнесу. Цифрова платформа дозволяє об'єднати дві і більше незалежні групи продуктів задля збільшення прибутку всіх учасників та надає можливість споживачам і виробникам зв'язуватися між собою, аби обмінятися товарами, послугами та інформацією [2].

Ознаки платформних моделей:

- реально-часова – взаємодія учасників ринкових відносин у режимі реальної години;
- безпосередність – взаємодія учасників ринкових відносин без агентів-посередників;
- фінансово-економічна – взаємодія учасників платформи через низькі транзакційні витрати;
- просторова – відсутність бар'єрів для входження до системи (на платформу) [2].

Держава має прискорювати інтеграцію бізнесу до процесу цифрової трансформації. Наприклад: «Дія.Бізнес» офіс з розвитку підприємництва та експорту та «Мінцифра» розпочали безкоштовні тренінги для представників бізнесу щодо трансформації бізнесу під час війни [2]. Також освітній проект «Цифровізація бізнесу» надає можливість підприємствам пройти п'ять безкоштовних вебінів на тему цифрової трансформації бізнесу в умовах війни.

Після початку війни лише 22% бізнесу продовжило роботу, 51% часково працюють, 19% припинили своє існування, 6% започаткували новий бізнес. У таких умовах великій кількості підприємства потрібний релокейт. 12% ствердили, що відбулося повне або часте переміщення їх бізнесу, і лише 20%, що зараз тільки перебувають на стадії переміщення [2].

Всі ці заходи прискорять цифрову трансформацію нашої країни та зроблять економіку більш гнучкою в умовах форс мажорних ситуацій та надають можливість більш впевнено почувати себе на світовому економічному рівні. Кожен спад економіки призводить до пошуку вирішення проблем, з якими зіткнулося суспільство, що зрештою призводить до зростання економічних показників, незабаром результат проведення цифрової трансформації економіки та соціуму дозволить вирішити й сьогоднішні проблеми.

Список використаних джерел:

1. Пчелинська Г.В., Васильєва Т.С. (2021). Digital-трансформація бізнесу в умовах пандемії. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2021, #6, с 55-59. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/article/view/24/20> (дата звернення 15.11.2023).

2. Юрченко О.А., Чернишова О.О., Стойка І.І. (2022). Digital-трансформація бізнесу в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022, #40. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1464/1409> (дата звернення 15.11.2023).

УКРАЇНА В СВІТОВОМУ РЕЙТИНГУ МЕРЕЖЕВОЇ ГОТОВНОСТІ

ПУШКАР Тетяна Андріївна,

канд. екон. наук, доцент,

*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

Становлення цифрового суспільства в Україні та цифрової економіки як його підґрунтя в останні роки набувають прискореного характеру, що знаходить своє відображення в міжнародних рейтингах, що визначають розвиток цифровізації та її вплив на усі сфери економічного та суспільного життя. Саме тому, актуальним питанням є як об'єктивне оцінювання цифрових трансформацій, так і врахування рекомендацій на його основі в